

مرکز تۈزۈمى :
باب عالي جاده سنده (اتحاد
تجارت) كىتبخانهسى

آبونه بدلى :
سنه لىكى ۱۰۰ غروش
آلتى آيلنى ۵۰
مالك اجنبىه ايچىن ۲۵ غروش ضم
اولوناليدىر .

آبونه قىدى معامله سى هر سنه نك بونجى
وايك بچى آلتى آيندىن اعتباراً اجرا اولونود

دېنى ، علمى ، ادبى ، اجتماعى

مخمس

۱۳۳۸

محمد عباس (ميتري)

صاحبى ، مديرى ، محررى :

اداره خانه سى :
بايزيد جامع شريف نك تربه قاپسى
قارشيسنده

اسلامك نفعنه خادم مقالات
مم التشكر قبول ونشر اولونود
يازانك شخصى دكل ، يازينك اهمى
نظر دقتت آليير .

كلن يازيلردن شايد قبول كورولنار
تاوخ صيراسيله درج ايديليز .

كونده ريله جك آثار ، اوقوناقلى
ومختصرجه يازيلش اولماليدىر .

فى : غروش

شوال

جلد

عدد

۱۰

۱۳۴۲

۴

۴۸

بناءً عليه عني سؤالی كرك آبونه اولان ، كرك هر نسخه یی آری آری آلان قارئلریمزه تکرار صور و یورم . بر تمهد دیمك اولان جوابلرك مقدار و شكله كوره مجموعۀك عدد انتشاری ده یا آرتاجق ، یا خود حال سابقك محافظه سنه چالیشیلا جقدر . شوراسنی ده عرض ایدیم كه :

۳۷ نجی نسخه دن اعتباراً سنه لك و ۴۳ نجی نومرودن ابتداءً آلتی آیلق آبونه اولانلرك مدت اشتراكی بونسخه ایله بیتمشدر . طبعیدركه اوزوات كرامك تجدید قید ایتدیرمه سی و هنوز حساب كسمه مش اولانلرك تسویه دینه همت ایتمه سی حجروهك دوام حیاتی ایچین الزمدر . ومن الله التوفیق

طاهر المولوی

جلد رابعك فهرستی ان شاء الله كله جك نسخه ایله برابر تقدیم اولونا جقدر .

محفل دینی و علمی :

تفسیرلر - مفسرلر

روایت و درایت :

معلوم اولسون كه قرآن کریم ، قوم نجیب عربك لغتی و اولنرك اسالیب بلاغتی اوزره نازل اولمش بولوندیغندن قوم عربك هر بری اونی آكلار والفاظ مفردة و تراکیب بلیغه سنك محتوی بولوندیغنی معانی لطیفه و مضرای دقیقه یه حسب السلیقه مطلع اولوردی . حتی بونلرك ایچندن (فاصدع بما تؤمر) آیتنی طویوب ، حس ایلدیكي تأثیر بلیغك اجبارینه دایانامایان و در حال سجده یه قاپانان بدوی قیزلری ، قرآن نه در ؟ طویماش و بیلمه مش ، لکن تصادفاً سورة یوسف او قونوركن بر آزدیکه مش ، تراكت موضوع و نزاهت افاده یه بایلوب « یا هو !

بونه كوزدل حكاية منسجمه » دیبهرك اوتلاندىنی ده وه لری اونوش بدویلر بیله بولونمشدی . (اذا جاء نصر الله) سورة جلیله سی نازل اولدقده سلطان المفسرین ابن عباس حضر تلی - ذوق سلیمی و سلیقه عربیه سی یاردیمیه - فخر عالم اقدیمرك عالم آخرته ارتحال بویوراجق لرینه انتقال ایله مشدی .

أوت (اذا جاء نصر الله والفتح ورأيت الناس يدخلون في دين الله أفواجا) بویورولونجه آلت طرفنده مادام كه بویله در ، شونعمت جلیله یه تشكراً اعلاى كلمة الله ایچون (لئن شكرتم لازیدنكم) مفادنجه شویله ایتك و بویله غزایه ایتك كركسك كبی بر امر الهی صدوری ، ایلك نظرده وارد خاطر اولدیغنی حالده (فسیح محمد ربك واستغفره) دیبه جانب حقه توجه و انابه ایله فرمان الهی صادر اولو ویرنجه سلطان دین و دنیا و برهان الرسل والانقیاد اقدیمرك تبلیغات و تشبثات ماده سنك صوکی اولوب ارتحال نبویلری تقرب ایتمش بولوندیغنی ذائقه بلاغته حس اولونور . كذا (اليوم اكملت لكم دینكم) آیتی نازل اولدقده ابوبكر الصدیق آغلامش و ذوق بلاغته ارتحال نبوی یی بر نوع ناعی و مخبر اولدیغنی آكلامش و بر شینك كاله ایردكه بهمه حال زواله یوز طوتواجنی طبیعی بولوندیغنی علاوه سویله مشدر .

ایشته شو برقاج مثال بزۀ آكلاتیوركه اصحاب كزین حضراتندن طوت ده بدویله وارینجیه قدر اولاد عربدن هر كس قرآنك معانی جلیله سنی سلیقه ذوق یاردیمیه آكلاردی . قرآن ایسه ایجابنه كوره توحید باری و حشرو نشری ، وفرائض دینی یی بیان ایچون جمله جمله ، آیت آیت نازل اولوردی .

آیات قرآنیهك بعضیمی عقائد دینییه متعلق

اولدینی کبی، دیگر بعضی‌ری ده اعمال مکلفینه دائر اولوب بونلرک ده حسب الوقایع والحداثات بعضیسی مقدم، دیگر بعضیسی مؤخر نازل اولارق بعضاً مؤخر اولان مقدم اولانی ناسخ اولوردی که سلیقه لسانیه نك دائرة احاطه سندن خارج بولونان بو کبی خصوصاً تده (ولتین للناس ما نزل الیهیم) آیت جلیله سی مفاد نیجه خواجه هر دوسرا، علامه اسرار ما اوحی علیه من الصلوات ماهواژی افندی میزیانات لازمه ده بولونوردی.

اوت. صلی الله علیه وسلم حضرت لری، مجمل اولان آیاتی شرح و بیان و ناسخی منسوخدن آیروب او وجهله امتنه ابلاغ بویورور؛ اونلر دخی بللر و آیات کریمه نك اسباب نزولنی و مقتضیات احوالی دهان غبر فشان محمدیدن منقول اولدینی وجهله بیلرلردی.

(کتاب انزلناه الیک لیدبروا آیاته) (افلا یتدبرون القرآن) کبی آیات جلیله یی پیش ابتصاره آلانلر، بوجه آتی قناعته محکوم اولورلر: بر کلامک معناسنی آ کلامادن یالکیز لفظنی اوقومق و اوکره نمکه (تدبر) دینه من. بناء علیه اصحاب کزین حضرتانی ناصیل که قرآنک الفاظ جلیله سنی فم سعادتدن تلقی ایتمشلر سه سلیقه لسانیه لرینک و ذوق لرینک یتهمه یه جکی عقائد و احکام خصوصاً تده عائد آیتلرک معناسنی ینه او منبع عرفان لدنیدن تلقی ایتهمی اهل ایتهمه مشلردر. ممکنیدر که طب کبی، حساب کبی، هندسه کبی قنله متعلق برکتابی بر آدم اوقوسون ده معناسنی دوشونمکسزین و آ کلامق ایسته مکسزین «بن حساب کتابی ویا هندسه رساله سی ویا خود طب کتابی اوقودم» ده سین.

ایشته شواکی آیت ایله تدبر آیاتده همه حال اطلاع معنی لزومی آشکار اولمغله اصحاب کزین

حضراتی ده بوکاتوفیقاً کاه معناسنی ذوقاً آ کلایه. بیلدکری آیاتی تدبر، کاه ده ذوقک اوزانامایاجنی حقایق محتوی بولونان آیاتی فخر عالم افندیزدن سؤال ایدره ک تسکین عطش عرفان ایدرلردی. شو صورتله اونلرک کرک ذوقی، کرک استفساری برطرزده حاصل ایتدکری معلومات دینه و روایات تفسیره اصحاب کرامدن سوزوله رک تابعینه انتقال و اونلردن ده تبع تابعین اخذ و تلقی ایدوب متصل و مسلسل اولارق صدر اول ایله سلف صالحین آراسنده نقل و روایت اولونه کلدی. معانی قرآنیه قرنابعد قرن افواه رجالدن اخذ و تعلم اولونمقدن خالی قالمادی.

صوکر اعلوم و معارف سائر صدروردن سطوره نقل و اخراج اولونارق درلو درلو قنله عائد کتابلر تدویننه باشلانقدده بونلرک ده صحائف تألیفاتده درجه لزوم کورولدی و اصحاب کرام ایله تابعین فحام حضرتاندن منقول اولان آثار تفسیره اشبو تألیفاتده یازیلدی.

سلسله اسناد؛ امام طبری، واقدی، بغوی و اونلرک امثالی مفسرینه منتهی اولوب اونلر دخی آثار و روایاتدن یازده بیلدکری قدر یازدیله. صوکر اعلوم لسانیه سائر کبی لسان عربی دخی صنایع قیلندن اولارق مفردات الفاظک موضوع لهریخی بیلیمک ایچون (لغت) احکام اعرابی بلله. مک ایچون (نحو) و (بیان) قنلری ترتیب اولو. نوب اشبو قنله دائر نیجه کتابلر تدوین اولوندی. کرچه بو علملرک بخش ایده جکی قوت، عربیه ملکه لسانیه اولوب او قوتی بولمق ایچون نقل و کتابه مراجعتدن مستغنی ایهلرده صوکرادن کثرت اختلاط اعجام و سائر طولانیسیله اشبو ملکه ضایع و منسی اولدیفندن اخیراً اونلر ایچون ده کتب لسانیه یه مراجعت لزومی الوردی. قرآن

« آرتق بویودیکیز، بونلرسزه یاقیشماز » دیردی.
رسول اکرم اقدیمز بایراملرده (تقلیس) یاییلیر،
یعنی حضور نبویده دف چالینوب قصیدهلر
اوقونوردی.

مصلاي عید

بایرام نمازلی، صلات جمعه قیلینان، یعنی منبری
و خطیبی بولونان جوامعه ادا اولونور. برده شهر
داخل و خارجنده جماعت کبری ایچین یاییلمش
مصلا لرده - که بز، اونلره (نمازگاه) دیرز - قیلینیر.
(کشف الغمه) ده « صلی الله علیه وسلم اقدیمز،
چوق دفعه بایرام نمازلینی صحرا ده قیلاردی. برفط
بایرامنده یا غمور یا غدینی جهته جماعت مسلمینه صلات
عیدی مسجده قیلدیردی » ده نیایور.
(صراة مدینه) مؤلفی ایوب صبری پاشا مرحوم
دیورکه:

« خطیب معبد علین اقدیمز حضرتلرینک برنجی بایرام
نمازینی [مدینه ده] دارشفا قریبده وایکنجی بایرام نمازینی
مصلاي عید ده نیان موقع انورده قیلوب آرتق مصلاي
مذکور ی ترک ایته دکلی، یعنی اوچنجی بایرام نمازندن
صوکرا سنین هجریه بایرام نمازلینی کاملاً قیلدیردی
صویدر .. »

علیه الصلاة اقدیمزک مصلاي عید کیدرکن
اوکنده بر حربه [*] کوتورولوب قبلهیه قارشی
دیکیلدی و رسول اکرم حضرتلری طرفندن اثنای
صلاتده ستره اتخا ایدیلدی، اولان نماز قیلینوب
صوکرا اوطوران جماعته قارشی قائما خطبه ایراد
اولوندینی بخاریده مذکوردر.

ینه بخاریده (ابوسعید الخدری) رضی الله عنهن

بو حربه، یا خود عزه بی زیر بن العوام، حبشستاندن
کتیرمش، بدر محاربه سنده اونکه (ابو ذات الکرش عبیده
بن سعید بن العاص) ی قتل اتمش و طرف رسالتدن
طلب بویورولما ی اوزده رینه ذات اقدس نبوی به تقدیم
اولونمیشدر.

کریم دخی صربک لسانی و اونک شیوه بلاغی
اوزره اولدیغندن تفسیرلرده دخی بوقلره احتیاج
حاصل اولدی، شو جهته تفسیر ایکی به آیریلدی.
بر غمهی هودت

بایرام نمازی :

[عبادات اسلامیه تاریخچه سی عنوانیه یازیلان
بعض مقالات محفله درج ایدیلش و صیرا (اذان)
بخشه کلشدی. لکن عید فطر طولانیسیله (بایرام
نمازلی) محی تقدیم یازیلمیشدر]

هجر تک ایکنجی سنه سنده رمضان اوروجی
مفروض اولمش و شوالک برنجی کونی (عید فطر)،
ذی الحجه تک اونجی کونی (عید انجی) اتخا ایدیلره رک
بایرام نمازلی قیلینمیشدر.

حاجی ذهنی اقدی مرحوم (کتاب الصلاة) نده

دیورکه:

« اهل مدینه تک ایکی یوم اهو و سرورلری اولدینی
حلولنده بالسؤال معلوم عالی نبوی بویورولمده آنلره
خطاباً: حق تعالی سزک ایچون اوایکی یومه آنلردن خیرلی
ایکی کون بدل ایتمشدر که یوم انجی و یوم فطر در. بویورولمش
اولدینی حضرت انس روایتله (سنن ابی داود) ده مذکوردر.
عید تسمیه سی، جناب حق اوکون مؤمن قوللرینه
دینی و دنیوی عواید احسانی اولدیغه، و یا خود تکرار فرح
و مسرت اینله تفال عودته مبنیدر. »

بایرامده کینوب قوشانق

(امام شعرانی) تک (کشف الغمه) سنده ده نیلیورکه:
« رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اقدیمز بایرامده کوزهل
البسه کینیللمه سنه تشویق ایدر، کندیس ده بایراملق
اولمق اوزره بر برده کیردی. صحابه حضراتی، ارکک
چو جو قلینی بایراملرده مقتدر اولاییلکلی قدر
کیدی ریر، قوشاتیر، حتی قوللرینه حلقه طاقارلردی.
عبدالله بن عمر رضی الله عنهما ایسه مراهق درجه سنده
بولونان چو جو قلیک قوللرینه حلقه یی چیقاریر